



> Retouradres Postbus 10048 8000 GA Zwolle

College van B&W Assen afd. ontwikkeling en strategie
Postbus 10098
9400 CB ASSEN

Locatie Zwolle
Hanzelaan 310
Postbus 10048
8000 GA Zwolle
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 64 19
F (088) 669 60 50
i.oomkens@owinsp.nl

Onze referentie
3100300/IO/VO/18BR/v-2

Uw referentie
2011-05569

Datum 7 juli 2011

Betreft Aanbiedingsbrief definitief rapport van bevindingen OKV

Bijlage(n)
het juiste definitief rapport van
bevindingen onderzoek naar
kwaliteitsverbetering

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het juiste definitieve rapport met de bevindingen van het onderzoek naar kwaliteitsverbetering dat de inspectie in het kader van het traject van intensief toezicht heeft uitgevoerd op de praktijkschool op 17 mei 2011. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en kies de medezeggenschapsraad en/of de Raad van Toezicht op de hoogte stelt van dit rapport.

In uw brief van 30 juni 2011 meldt u dat het conceptrapport een juist beeld geeft van uw school en dat u ook geen inhoudelijke opmerkingen heeft.

Vier werkweken na de definitieve vaststelling wordt het rapport van bevindingen openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

R.C. Bal
inspecteur van het onderwijs

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 17 mei 2011 een onderzoek uitgevoerd op Praktijkonderwijs Assen, om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

In 2009 heeft de inspectie een aangepast arrangement zwak afgegeven voor Praktijkonderwijs Assen. Conform de prestatieafspraken dat "in juni 2011 de kwaliteit van het onderwijs weer van voldoende niveau is en voldaan wordt aan de wettelijke vereisten", heeft op 17 mei 2011 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering plaatsgevonden.

Toezichthistorie

Tijdens het kwaliteitsonderzoek van 25 mei 2009 is geconstateerd dat de kwaliteit van het onderwijs op de Praktijkschool Assen zwak was. Op grond van die conclusie heeft het bevoegd gezag een plan van aanpak opgesteld en zijn er afspraken gemaakt over het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Deze afspraken zijn vastgelegd in een toezichtplan. Op 28 juni 2010 heeft een voortgangsgesprek plaatsgevonden op basis van de kwartaalrapportages, inclusief de zelfevaluaties en audit rapportages.

Onderzoeksopzet

De inspectie heeft de kernindicatoren onderzocht op de aspecten: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg en de wet- en regelgeving.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en tijdens het schoolbezoek heeft overhandigd.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen. Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren gesprekken gevoerd met de directie.
- Op uw school is verder een gesprek gevoerd met leerlingen, docenten en zorgfunctionarissen.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader vo 2009. In het jaarwerkplan verantwoordt de inspectie welke wettelijke aspecten zijn onderzocht. Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 zijn de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2. BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De indicatoren met een asterisk zijn de normindicatoren; zij spelen een beslissende rol bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs.

De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

- 1. slecht
- 2. onvoldoende
- 3. voldoende
- 4. goed
- 5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Resultaten		1	2	3	4	5
1.5	De leerlingen in het praktijkonderwijs ontwikkelen zich volgens een individuele leerroute.			•		
1.6	De leerlingen functioneren naar verwachting in de vervolgopleiding of het werkveld.			•		
1.7	De leerlingen van het praktijkonderwijs functioneren naar verwachting in de vervolgopleiding of het werkveld.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1	* De aangeboden leerinhouden in de onderbouw voldoen aan de wettelijke vereisten.			•	
2.3	* De school met een substantieel percentage taalzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.		•		
2.5	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat				
	1	2	3	4
4.4	* De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.		•	
4.7	* Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.		•	
4.8	* De mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van de leerlingen.			•
Didactisch handelen				
	1	2	3	4
5.1	* De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.		•	
5.2	* De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.		•	
5.3	* De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.		•	
Afstemming				
	1	2	3	4
6.1	De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen.		•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•	
Begeleiding				
	1	2	3	4
7.1	* De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.		•	
			•	
Zorg				
	1	2	3	4
8.2	* De school voert de zorg planmatig uit.		•	
Kwaliteitszorg				
	1	2	3	4
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		•	
9.8	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.		•	

Wet- en regelgeving		nee	ja
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 24a en 24c).		•
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 24 en 24c).		•
N3	Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 10h).		•
N5	De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WVO art. 10, lid 2; 10b, lid 2; 10d, lid 2; 10f, lid 3a; 11c, lid 1b; 12, lid 5).		•

2.2 Beoordeling

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op Praktijkonderwijs Assen als voldoende. Dit oordeel is gebaseerd op de volgende overwegingen. De opbrengsten zijn, afgemeten aan de prestaties van de leerlingen over de afgelopen twee jaar, voldoende. Ten opzichte van twee jaar geleden is het onderwijsproces duidelijk verbeterd als het gaat om het werken met individuele ontwikkelingsplannen, het didactisch handelen, de afstemming en de planmatige uitvoering van de zorg.

Aandachtspunt blijft het taalaanbod dat naar het oordeel van de inspectie meer afgestemd kan worden op de kenmerken van de leerlingenpopulatie.

De school werkt in haar kwaliteitszorg systematisch en planmatig; aandachtspunt bij de kwaliteitszorg betreft het systematisch evalueren van de kwaliteit van het onderwijsleerproces. De school leeft de onderzochte wet- en regelgeving na.

Toelichting

Het bovenstaande algemene oordeel van de inspectie wordt hieronder toegelicht. Daarbij komen achtereenvolgens de in de inleiding genoemde aspecten aan bod: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg en de wet- en regelgeving.

Opbrengsten

De resultaten van de school worden door de inspectie als voldoende beoordeeld. Om haar resultaten te verantwoorden maakt de school gebruik van de landelijke Uitstroommonitor Praktijkonderwijs en sinds kort ook van de daaraan gekoppelde volgmodule. Uit de gegevens van 2008-2010 blijkt dat ruim 90 procent van de leerlingen uitstroomt naar een (gesubsidieerde) arbeidsplaats of (vervolg)opleiding. Het merendeel van deze leerlingen deed dat volgens het uitstroomprofiel dat in de loop van het 2^e of 3^e jaar wordt opgesteld. Uit de volgmodule en de toelichting van de school blijkt dat meer dan 75 procent van de uitgestroomde leerlingen in de periode 2008-2010 nog op dezelfde of vergelijkbare werkplek zitten of een (vervolg)scholingstraject volgen. Daarmee is de plaatsing bestendig te noemen. De leerlingen worden in het algemeen een jaar gevolgd door de school.

De school heeft voor alle leerlingen een IOP (Individueel Ontwikkelingsplan) opgesteld. Daarmee zit zij boven de norm die voor dit jaar door het Landelijk Werkverband wordt gehanteerd (in het schooljaar 2010-2011 moet 50 procent van de leerlingen over een IOP beschikken). Het IOP geeft een goed beeld van de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen. Het IOP zou aan waarde kunnen winnen als naast de doelen van het praktijkonderwijs (het toeleiden naar arbeid) ook doelen ten aanzien van zelfstandig wonen, vrijetijdsbesteding en burgerschapsvorming explicieter benoemd worden.

Hoewel alle leerlingen over een IOP beschikken is het duidelijk dat de invulling en verdere ontwikkeling van het IOP nog de nodige aandacht vraagt. De ontwikkeling waarbij de leerling zelf de eigenaar wordt van zijn eigen IOP staat nog in de kinderschoenen. De directie heeft wel duidelijk voor ogen welke kant zij op wil met het IOP en organiseert relevante scholing (coachingsvaardigheden) voor vakleerkrachten en mentoren om dit proces te sturen.

Het onderwijsproces

Het onderwijsproces wordt vormgegeven volgens het 'onderwijsmodel PrO Assen'. Hierin is de schoolloopbaan van de leerlingen verdeeld in drie fasen: oriënterende fase, richtinggevende fase en specialiserende fase. Na de eerste fase gaan leerlingen verder in een zogenaamde leerlijn of profiel. De school kent vier leerlijnen: techniek, groen, economie en zorg & welzijn.

Onderwijsleerproces

In vergelijking met twee jaar geleden heeft de school een kwaliteitsslag gemaakt als het gaat om het geven van een duidelijke uitleg en het realiseren van een taakgerichte werksfeer en actieve betrokkenheid van leerlingen. Ook is het onderwijs meer gericht op het realiseren van maatwerk, waarbij rekening gehouden wordt met verschillen tussen leerlingen. Dit is terug te vinden in de aanpak van rekenen waar gewerkt wordt in niveaugroepen. Verder hebben de leerlingen een

weektaak, waarbij gedifferentieerd wordt in aanbod, leertijd en verwerkingsopdrachten. Hoewel de indicatoren van het didactisch handelen en de afstemming op schoolniveau als voldoende zijn beoordeeld, dient opgemerkt te worden dat deze elementen bij de praktijkvakken sterker terug te vinden zijn dan bij de AVO-vakken. Ook zijn er verschillen op dit terrein te constateren tussen de onder- en bovenbouwgroepen.

Binnen het leerstofaanbod blijft één onderdeel onvoldoende. De school heeft nog geen expliciet (taal)beleid ontwikkeld waarin wordt aangegeven op welke wijze in de lessen het taalaanbod op de taalachterstanden van de leerlingen wordt afgestemd. Juist deze leerlingenpopulatie vraagt om een specifieke aanpassing van het aanbod ten aanzien van de talige behoeften.

Een onderdeel dat door de inspectie als goed wordt beoordeeld is de wijze waarop docenten en mentoren het welbevinden en de motivatie van leerlingen stimuleren. Het is duidelijk dat de school streeft naar een "warm" en prettig pedagogisch klimaat, waarin leerlingen de kans krijgen zich te ontwikkelen.

Zorg en begeleiding

Naast de verbeteringen ten aanzien van het didactisch handelen en de afstemming heeft de school ook een kwaliteitsslag gemaakt binnen de zorg en begeleiding. Voor alle geïndiceerde leerlingen beschikt de school over een individueel handelingsplan. Er is een duidelijke keuze gemaakt om de handelingsplannen en de IOP's gescheiden te houden. Indien er handelingsplannen zijn dan bevatten die – in tegenstelling tot 2009 – naast sociaal-emotionele aandachtspunten ook doelen op het cognitieve vlak. De handelingsplannen worden regelmatig besproken en geëvalueerd in overlegsituaties waarbij ook de clustercoördinatoren aanwezig zijn.

De school heeft alle leerlingen goed in beeld en volgt middels (genormeerde) toetsen voor de basisvakken de ontwikkeling van de leerlingen. Het zorgteam komt eens per twee weken bij elkaar, waarbij ook de leerlingen worden besproken die op Balans zitten: de preventieve voorziening voortijdig schoolverlaters, onderdeel van PrO Assen.

De kwaliteitszorg

In 2009 werd de kwaliteitszorg – op burgerschap na – als voldoende beoordeeld. Tijdens het onderzoek in mei 2011 constateert de inspectie dat de school in de afgelopen twee jaar heel planmatig, voortvarend en met veel inzet aan het verbeterproces heeft gewerkt. Veel verbeterplannen werden tegelijkertijd uitgezet en er werd met een externe organisatie afgesproken dat er periodiek een audit werd uitgevoerd om de voortgang in kaart te brengen. De inspectie spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop de school in de afgelopen twee jaar de kwaliteit van het onderwijs heeft weten te verbeteren.

Door de vele veranderingen is één belangrijk aspect binnen de kwaliteitszorg blijven liggen: het systematisch evalueren van de kwaliteit van het primaire proces. Dit doet de school nog in onvoldoende mate. Omdat in de afgelopen periode sterk is ingezet op de ontwikkeling van de IOP's, de leerlijnen, afstemming, zorg en didactische scholing is er minder aandacht uitgegaan naar het evalueren en borgen van de kwaliteit van het onderwijsleerproces. De school geeft aan dat ten aanzien van het evalueren van het onderwijsleerproces de net benoemde onderwijskundige leiders een belangrijke rol gaan vervullen.

Wet- en regelgeving

De school voldoet aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van de schoolgids, het schoolplan, het zorgplan en de onderwijstijd.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

De Inspectie van het Onderwijs kent aan Praktijkonderwijs Assen het basisarrangement toe. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.